

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 14Pc/4/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819201297
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Fedor
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2019:3819201297.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom Mgr. Štefanom Fedorom v právnej veci navrhovateľky (oprávnená dcéra): H. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. Q., K. XX, právne zastúpená Mgr. Ing. Jurajom Trokanom, advokátom so sídlom v Trnave, Vajanského 10, proti povinnému otcovi: A. Q., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom M. XXX/XX, E., adresa na doručovanie N. XX/XX, E., o určenie výživného, takto

rozhodol:

I. Otec je povinný, s účinnosťou od 21.3.2019, platiť výživné na navrhovateľku za obdobie od 21.3.2019 do 30.6.2019 v sume 130,- EUR mesačne a počnúc dňom 1.7.2019 vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktoré je povinný poukazovať navrhovateľke mesačne vopred, vždy do 15. dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca.

II. Zameškané výživné za obdobie od 21.3.2019 do 27.9.2019 vo výške 519,62 EUR je otec povinný zaplatiť navrhovateľke do 9 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Vo zvyšnej časti návrh z a m i e t a.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 21.3.2019 domáhala, aby súd zaviazal jej otca na povinnosť platiť navrhovateľke výživné v sume 400,-EUR mesačne od 20.3.2019 a na doplatenie zameškaného výživného do vyhlásenia rozsudku v splátkach po 200,-EUR mesačne. Návrh odôvodnila tým, že je dcérou odporcu (otca povinného platiť výživné). Vyživovacia povinnosť otca k navrhovateľke bola zrušená rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp.zn. 9Pc/17/2017. Z dôvodu, že navrhovateľka začala v roku 2018 študovať na Vysokej škole Danubius, fakulte práva Janka Jesenského v dennej forme štúdia, a teda objektívne prišla o schopnosť sama sa živiť, je nevyhnutné, aby bola opäť určená vyživovacia povinnosť otca k navrhovateľke. Mesačné náklady navrhovateľka vyčíslila nasledovne (spolu 642,30 EUR): telefón 20,- EUR, cestovné 30,- EUR, hygienické potreby 28,- EUR, školné 138,- EUR, školské pomôcky 25,- EUR, internát 50,- EUR, strava 250,- EUR, oblečenie 30,- EUR, poisťka 11,30 EUR, lieky 10,- EUR a voľný čas 50,- EUR. Otec v súčasnosti neprispieva na výživu navrhovateľky žiadnym spôsobom.

2. Súd doručil návrh na začatie konania otcovi navrhovateľky do vlastných rúk. Otec v písomnom vyjadrení k návrhu zo dňa 12.4.2019 uviedol, že navrhovanú výšku výživného považuje za nezodpovedajúcu jeho možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom. Od roku 2011 pracuje v spoločnosti GERAS, s.r.o. ako robotník v potravinárskej výrobe s čistou mesačnou priemernou mzdou za posledných 12 mesiacov vo výške 464,39 EUR. Od roku 2005 žije v domácnosti so svojou družkou.

Na chod domácnosti prispieva v sumou 250,-EUR mesačne, z toho 100,- EUR tvorí polovica nákladov na spoločné bývanie a 150,-EUR tvoria náklady na stravu.

3. Súd vo veci nariadil pojednávania, na ktorých vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a listinnými dôkazmi.

4. Navrhovateľka na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu a uviedla, že od septembra sa jej zvýši školné, z doterajšej sumy 1.600,-EUR na sumu 1.900,-EUR. Bude ho hradiť v dvoch splátkach. Počas školského roka je ubytovaná na internáte, obedy máva v škole. Raňajky, večere a ostatnú stravu si zabezpečuje sama. Na internáte je väčšinou od pondelka do piatka. Je to však vždy podľa aktuálnej situácie, niekedy príde domov aj skôr. Od začiatku otec neprispel navrhovateľke žiadnou sumou. Otec vie od jej brata o tom, že navrhovateľka študuje. V minulosti mal otec mal zákaz styku s navrhovateľkou, vyživovacej povinnosti sa vyhýbal, platil len tých 25,-EUR, ktoré mal určené. Na Vianoce, narodeniny a iné sviatky navrhovateľke neprispieval. Keď bola ešte na strednej škole, mal na ňu telefonický kontakt. Vtedy sa jej približne raz za mesiac ozval a pýtal sa ako sa má, avšak nestretávali sa a ani nikam spolu nechodili. V podstate sa o ňu starala iba jej matka. Podľa vedomostí navrhovateľky je otec vodič z povolania, je zamestnaný v pekárenskej firme, ktorá dodáva tovar do väčších obchodov, ako napr. Tesco, Lidl a Kaufland. Jazdí dlhšie trasy, napr. aj do Trnavy. Napr. naposledy počas celého vianočného obdobia pracoval. Navrhovateľka videla aj kde býva so svojou priateľkou a dcérou. Jeho priateľka vlastní podkrovný byt a pracuje v Prievidzi v Priori. Otec ju pravidelne vozí z práce svojím motorovým vozidlom.

5. Otec navrhovateľky na pojednávaniach uviedol, že bol dva mesiace hospitalizovaný v nemocnici v Bojniciach na psychiatrickom oddelení. Mal veľké depresie. V práci robí pomocného robotníka, zarába málo. Zamestnávateľ sa presťahoval do Lipníka, otec tam teraz musí z Koša dochádzať. Kúpil si kvôli tomu auto. Zobral si na to pôžičku, ktorú spláca po 60,-EUR mesačne. Ďalej má náklady na stravu 80-90 EUR a náklady na lieky. Má vysoký krvný tlak, naposledy dal za lieky 15,-EUR. Každý štvrtrok platí poisťku na auto 24,-EUR. S priateľkou už nežije, vyhnala ho. Momentálne býva v zariadení Provital v Koši, kde mesačne platí 120,-EUR. Hľadal si prácu aj inde, ale nikde ho nechcú zobrať aj vzhľadom na jeho vek. U súčasného zamestnávateľa pracuje už 10 rokov. Navrhovateľku dva roky nevidel. Čo sa týka fyzických ťažkostí, mal operovanú nohu v členku a má aj problémy s křížami. S priateľkou žil desať rokov. Od februára tohto roka začala medzi nimi kríza a od 1.6. sa musel zo spoločnej domácnosti vysťahovať. Riaditeľ zariadenia Provital, kde sa pred 14 rokmi liečil na alkoholizmus mu umožnil bývať v tomto zariadení. Má tam nájomnú zmluvu, platí 120,-EUR mesačne. Momentálne je práceneschopný, dostáva 200,-EUR. Neostáva mu ani na jedlo. Psychicky je na tom zle, užíva lieky a chodievá na kontroly ku psychiatricku. Hospitalizovaný bol ešte v mesiaci jún 2019, potom sa vrátil do práce. Tri dni pracoval, avšak musela ho prísť zobrať sanitka a musel byť znova hospitalizovaný. Do zariadenia kde býva za ním chodia každú nedeľu psychológovia. Dcére pomáhal keď mohol, aj ju vozil autom, keď bolo treba. Teraz si spolu písali, písala mu, že ho má rada. S priateľom navštívili jeho otca, za ním do nemocnice však neprišli. Za posledné dva roky spolu neboli, navrhovateľka bola na neho nahnevaná. Chcela aby jej dal nejaké peniaze, on však zarábal len 400,-EUR. Na mieste, kde pracoval, už pracuje iný človek, otec ani nevie, či ho ešte zoberú späť.

6. Súd ďalej vykonal dokazovanie nasledovnými listinami: spisy Okresného súdu Prievidza sp.zn. 9Pc/17/2017 a 13P/616/2005, rodný list navrhovateľky, potvrdenie o štúdiu, splátkový kalendár, potvrdenie o príjme, inkasný lístok, čestné prehlásenie, vyjadrenie č.l. 33, faktúra č.l. 40, potvrdenie o dočasnej práceneschopnosti, splátkový kalendár predložený otcom, výplatná páska otca za mesiac 6/2019, zmluva o poskytovaní sociálnej služby, lustrácia otca v Sociálnej poisťovni.

7. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázaný nasledovný skutkový stav: Vyživovacia povinnosť otca k navrhovateľke, ktorá bola v tom čase ešte maloletá, bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 4P/2/2005-11 zo dňa 27.5.2005 na sumu 700,-SK (23,26 EUR) mesačne. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 9Pc/17/2017-6 zo dňa 17.10.2017 bola vyživovacia povinnosť otca k navrhovateľke zrušená a to z dôvodu, že navrhovateľka ukončila štúdium na Strednej odbornej škole pedagogickej v Turčianskych Tepliciach.

8. Navrhovateľka bezprostredne po skončení strednej školy nepokračovala v príprave na budúce povolanie štúdiom na vysokej škole. Až od septembra 2018 začala navrhovateľka študovať na Vysokej škole Danubius, fakulte práva Janka Jesenského v dennej forme štúdia. Jej mesačné náklady sú: telefón

20,- EUR, cestovné 30,- EUR, hygienické potreby 28,- EUR, školské pomôcky 25,- EUR, internát 50,- EUR, strava 250,- EUR, oblečenie 30,- EUR, poisťka 11,30 EUR, lieky 10,- EUR a voľný čas 50,- EUR. Školné bolo v akademickom roku 2018/2019 vo výške 1.660,-EUR v akademickom roku 2019/2020 bude vo výške 1.890,- EUR. Otec navrhovateľky má vedomosť o tom, že navrhovateľka študuje, no neprispieva na jej výživu žiadnym spôsobom.

9. Otec navrhovateľky žil v čase podania návrhu v spoločnej domácnosti s priateľkou. Jeho vzťah trval do júna 2019, kedy sa s priateľkou rozišli a otec musel túto spoločnú domácnosť opustiť. Otec je zamestnaný v spoločnosti GERAS, s.r.o. Prievidza. Jeho priemerný čistý mesačný príjem je podľa potvrdenia jeho zamestnávateľa 464,39 EUR. Navrhovateľka v priebehu konania tvrdila, že otec má v skutočnosti vyšší príjem, tieto tvrdenia sa jej však nepodarilo preukázať. Otec bol práceneschopný v mesiaci jún 2019, následne sa nakrátko vrátil do zamestnania, no od 31.7.2019 je opäť práceneschopný. V čase od 31.7.2019 do 4.9.2019 bol hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení Nemocnice v Bojniciach. Pred súdom viedol, že trpí depresiami. V súčasnosti je jeho príjmom dávka nemocenského 229,20 EUR mesačne. Po rozchode s priateľkou býva otec v zariadení Občianskeho združenia PROVITAL. Za bývanie mesačne vynaloží sumu 120,-EUR. Jeho ďalšie výdavky podľa jeho vyjadrenia sú: náklady na stravu 80-90 EUR, náklady na lieky 15,-EUR mesačne, splátka pôžičky, ktorú si zobral na kúpu motorového vozidla 60,-EUR mesačne a štvrtročná splátka poisťného na motorové vozidlo 24,-EUR. Tvrdí, že s navrhovateľkou je v kontakte, že si spolu píše.

10. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

14. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 65 ods. 3 Zákona o rodine výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

18. Po vykonaní dokazovania sa súd musel predovšetkým zaoberať tým, či vyživovacia povinnosť otca k navrhovateľke trvá aj v súčasnosti, teda aj po tom, čo navrhovateľka dosiahla plnoletosť. Z citovaného ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že vyživovacia povinnosť rodiča k dieťaťu trvá dovtedy, kým dieťa dosiahne schopnosť samé sa živiť. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Zároveň sa vyžaduje, aby táto schopnosť mala trvalý charakter. Zákon neviaže nadobudnutie tejto schopnosti na

dosiahnutie určitej vekovej hranice, resp. stupňa vzdelania. Preto je potrebné každý konkrétny prípad posúdiť individuálne.

19. Súd mal z dokazovania preukázané, že navrhovateľka sa v denných štúdiách na vysokej škole pripravuje na budúce povolanie. Nie je zamestnaná, nepodniká a ani nemá inú zárobkovú činnosť. V zmysle ustálenej súdnej praxe sa ani prípadný príjem z príležitostných brigád dieťaťa nepovažuje za trvalý príjem, ktorý by mal charakter príjmu zo zamestnania. Vyživovacia povinnosť otca k navrhovateľke zanikla v čase, keď navrhovateľka absolvovala strednú školu. Tým, že sa neskôr začala pripravovať na budúce povolanie denným vysokoškolským štúdiom sa vyživovacia povinnosť otca k nej obnovila. Súd preto považoval podmienku trvania vyživovacej povinnosti otca k navrhovateľke za splnenú. Otec napokon svoju vyživovaciu povinnosť v priebehu konania nijako nespochybnil.

20. Náklady, ktoré uviedla a vyčíslila navrhovateľka považoval súd za oprávnené a odôvodnené. Navrhovateľka je dospelá žena a študuje na súkromnej vysokej škole mimo miesta svojho bydliska, kde býva na internáte. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že vynakladané náklady deklarované navrhovateľkou zodpovedajú jej oprávneným potrebám.

20. Súd sa ďalej pri úvahách o výške vyživovacej povinnosti zaoberal schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi otca. Konanie začalo doručením návrhu tunajšiemu súdu dňa 21.3.2019. Pomery otca sa v priebehu konania od podania návrhu až do vyhlásenia rozsudku výrazne zmenili. Otec sa rozíšiel s priateľkou a zmenil bydlisko. Zvýšili sa tým aj jeho náklady na bývanie, keďže sa o ne už nedelí s inou osobou. Najzávažnejšia zmena na jeho strane však súvisí so zhoršením jeho zdravotného stavu, keď je od mesiaca jún 2019 (s krátkodobým prerušením) dlhodobo práceneschopný. Následkom toho sa mu znížili príjem, keď poberá len dávku nemocenského v sume 229,20 EUR.

21. Podľa názoru súdu je vzhľadom na možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca v prípade, že je zdravý a poberá svoju obvyklú mzdu primeraná výška výživného v sume 130,-EUR. Súd nemal preukázané, že príjem otca by bol vyšší ako potvrdil jeho zamestnávateľ a že by výdavky, ktoré vynakladá nezodpovedali jeho príjmu. Navrhovateľka predložila súdu fotografie a informácie z otcovho účtu na sociálnej sieti Facebook, z ktorých je zrejme, že otec do marca 2019 absolvoval rôzne výlety a žil aktívnym životným štýlom, čo podľa navrhovateľky nezodpovedá jeho vyjadreniam v konaní. Súd konštatuje, že ide o víkendové výlety na území Slovenskej republiky v priemere dvakrát mesačne (jednou výnimkou bol výlet do Maďarska), čo súd nepovažuje za niečo neobvyklé a nadštandardné. Dovolenka v Bulharsku v lete 2018 tiež nevybočuje z priemeru v rámci obvyklých pomerov obyvateľov Slovenskej republiky. Súd poukazuje aj na to, že tieto výlety otca sa končia v mesiaci marec 2019, teda približne v období, kedy otec uvádza zmeny v jeho osobnom živote, teda krízu vo vzťahu a následný rozchod s priateľkou.

22. Tým, že sa stal otec dlhodobo práceneschopným nie je v jeho možnostiach platiť výživné v takej výške, aká zodpovedá jeho normálnym pomerom a obvyklému príjmu. Vzhľadom na príjem otca z nemocenského a jeho nevyhnutné výdavky, t.j. bývanie, strava a lieky je v jeho možnostiach podľa názoru súdu platiť len výživné v minimálnej zákonom stanovenej výške, t.j. 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované dieťa. Výška minimálneho výživného je v súčasnosti 28,79 EUR. K zmene pomerov, ktorá otcovi neumožňuje hradiť výživné v takej výške aká zodpovedá jeho bežnému príjmu došlo podľa názoru súdu na prelome mesiacov jún a júl 2019. Otec síce bol práceneschopný už v mesiaci jún 2019 avšak v tomto mesiaci mu ešte bola vyplatená mzda za mesiac máj 2019. Za jún mal mzdu už len 270,12 EUR a od júla 2019 poberá už len nemocenské dávky. Súd preto vzhľadom na uvedené okolnosti určil výživné za obdobie od 21.3.2019 do 30.6.2019 v sume 130,- EUR mesačne, a počnúc dňom 1.7.2019 už len vo výške 30% zo sumy životného minima. Vo zvyšnej časti súd návrh navrhovateľky zamietol.

23. Výživné na plnoleté dieťa je možné priznať najskôr odo dňa podania návrhu na súde. Návrh na začatie konania bol súdu doručený 21.3.2019. Súd preto zaviazal otca aby platil výživné počnúc týmto dňom. Suma dlžného a už splatného výživného za obdobie od 21.3.2019 do vyhlásenia rozsudku dňa 27.9.2019 je 519,62 EUR. Ide o výživné za 11 dní mesiaca marec 2019 v sume 46,13 EUR, výživné za mesiace apríl až jún 2019 v sume 390,-EUR (3x 130,-EUR), výživné za mesiace júl a august 2019 v sume 57,58 EUR (2x 28,79 EUR) a výživné za 27 dní mesiaca september 2019 v sume 25,91 EUR. Súd uložil otcovi povinnosť uhradiť navrhovateľke toto výživné do deviatich mesiacov od

právoplatnosti rozsudku. Uvedenú lehotu na plnenie považuje za primeranú na to, aby otec vzhľadom na svoj aktuálny zdravotný stav dokázal naakumulovať potrebnú sumu.

24. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. V zmysle citovaného ustanovenia súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Prievidza v troch vyhotoveniach. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

Podľa § 393 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.